

Burgerberaad Zoetermeer: Conceptadviezen met korte tussentijdse reflectie van de experts

Tijdens bijeenkomst 4 van het burgerberaad zijn er 28 conceptadviezen opgesteld. Voorafgaand aan de laatste bijeenkomst geven de experts een korte reflectie op deze adviezen, zoals dat is besloten door het burgerberaad (met een meerderheid van 95% van de stemmen).

De afspraak met het burgerberaad is:

- Voor de volgende bijeenkomst geven deskundigen een reflectie op alle adviezen.
- Deze reflectie wordt schriftelijk gedeeld en is feitelijk, neutraal en zo kort mogelijk
- De deskundigen van de gemeente worden begeleid door een externe deskundige.

In dit document zijn alle adviezen van bijeenkomst 4 te lezen, inclusief de korte tussentijdse check/reflectie van de experts.

De 28 (concept) adviezen van bijeenkomst 4 + tussentijdse reflectie

1. Hoogbouwadvies PBD, kan nog makkelijker mee!.....	3
2. Gemak dient de mens!	4
3. Afvalinformatie Zoetermeer (fysiek).....	6
4. Afvalinformatie Zoetermeer (online)	8
5. Praat Nederlands met me!	9
6. Scheiden in huis	10
7. Jong geleerd, oud gedaan!.....	12
8. Pictogrammen.....	13
9. Welk afval moet waar, simpel scheiden	14
10. Grofvuilophaal: wat een pret, grofvuil bij mijn flat (hoogbouw).....	16
11. Plastic afval hoogbouw.....	18
12. Van plastic scheiden dichtbij, wordt iedereen blij	19
13. Duurzaamheid: Goede afvalscheiding levert geld op.....	21
14. Meer druk op producenten	23
15. Grofvuil verbetering	24
16. Hou het betaalbaar!	25
17. Houd afval betaalbaar!	27
18. Scheid (aan) je plastic!.....	29
19. Leer en doe mee.....	31
20. Kosten voor burgers	32
21. Eerlijke kostenplaatje.....	34
22. Elektro afval scheiden	36
23. Gemakkelijk afval scheiden hoogbouw (ondergrondse bakken)	37
24. Gemakkelijk afval scheiden bij laagbouw (met containers).....	39
25. Scheiden elektro-afval (elektrische apparaten)	41
26. Doe met kennis en gemak, afval in de juiste bak	42
27. Geen zwerfafval in openbare ruimten.....	44
28. Geen zwerfafval bij milieueilanden	45

1. Hoogbouwadvies PBD, kan nog makkelijker mee!

Advies door: Ingrid, Cynthia en Dayenne

Probleem: Wij zien dat ondergrondse rest container snel vol, hierdoor dumping en ongedierte.

Ons doel: Een schone stad, makkelijkere afvalscheiding.

Hoe willen we dat bereiken: PBD-container toevoegen aan milieu-eiland. En cameratoezicht (officieel mag dat niet)

Dus ons advies is: Dat de gemeente in de wijken met ondergrondse containers een PMD bak bij plaatsen bij hoogbouw, ook in Oosterheem.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief
2. Duurzaamheid	Positief door meer afvalscheiding
3. Financiële kosten	Een investering is noodzakelijk. Bepaald zal moeten worden hoeveel ondergrondse containers extra nodig zijn en hoeveel containers omgebouwd moeten worden. Deze kosten worden afgeschreven over een aantal jaren. Per jaar zijn de extra kosten dus relatief beperkt *(zie de lijst met 'extra uitleg voor het verschil tussen een investering en operationele uitgaven). Er is een besparing van geld doordat minder restafval verbrand wordt en dankzij de vergoeding op PBD (goed gescheiden, schoon PBD-afval kan de gemeente verkopen en krijgt de gemeente dus geld voor)
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Positief, zorgt voor een daling van de hoeveelheid restafval (want: meer gescheiden PBD)
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	In het advies wordt 'milieu-eiland' genoemd. Bij de flats zijn geen milieueilanden, maar wél ondergrondse containers voor restafval. Milieu-eilanden bevinden zich altijd op centrale locaties in de wijken. Let op: In Oosterheem zijn laagbouw woningen ook aangesloten op ondergrondse containers. Dit advies wordt beter/duidelijker als wordt aangepast dat het niet om milieu-eilanden gaat, want daar is al PBD.

2. Gemak dient de mens!

Advies door: Ed, Ingrid A., Tim, Peter E., Floris E., Joke W., Ron K., Rob M. en Cindy

Probleem: Wij zien dat...

- Inwoners willen wel afval scheiden maar de afstand naar de milieueilanden is meestal te ver.
- De aanwezige milieueilanden zijn ruimtelijk ongelijk ingedeeld.
- Belemmeringen en obstakels bij milieueilanden en ondergrondse containers.

Ons doel:

- De mogelijkheid tot afval scheiden moet niet verder zijn dan 5 minuten loopafstand.
- Inwoners met een beperking moeten ook in staat zijn hun gescheiden afval in te kunnen leveren.
- Betere toegankelijkheid en bereikbaarheid voor iedereen in de stad.
- Draagvlak vergroten vanuit de gemeente bij bewoners en in de wijken.

Hoe willen we dat bereiken:

- Meer spreiding in de locaties van de milieueilanden, zoals de 'clusters' van eilanden in bepaalde regio's splitsen, of desnoods extra eilanden bij bouwen.
- Uniformiteit qua afvalstromen bereiken bij alle milieueilanden.
- Meer samenwerking tussen de verschillende instanties omtrent de locaties.
- Het betrekken van de toegankelijkheidsraad.
- Voelbare aanwijzing op de bakken van de milieueilanden en containers (bijv. braille).

Dus ons advies is: Maak prioriteit van de bereikbaarheid van de milieueilanden.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief. Er komen meer faciliteiten.
2. Duurzaamheid	Positief door meer afvalscheiding
3. Financiële kosten	Dit advies is aan de ene kant kosten verhogend, in verband met extra investering. Maar: de maatregel bespaart ook kosten op de langere termijn.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Positief, dit zal dalen.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief.
6. Overig	Als we meer minicontainers aan huis en meer ondergrondse containers bij flats plaatsen, dan is een uitbreiding van de huidige milieu-eilanden minder noodzakelijk. Bij milieu-eilanden heb je nooit een toegangspas (gele tag) nodig.

Alleen de ondergrondse containers voor restafval (en gft) bij flats en in Oosterheem staan op slot en zijn te openen met behulp van de milieupas (gele tag).

3. Afvalinformatie Zoetermeer (fysiek)

Advies door: Amaris, Alexandra, Daphne en Diana

Probleem: Wij zien dat...

- Er onvoldoende kennis is over het scheiden van afval
- Het taalniveau is te moeilijk in de communicatie
- Burgers zijn onvoldoende bewust van het nut van afval scheiden.

Ons doel:

- Kennis vergroten bij de burgers
- Taalniveau versimpelen in elke communicatie
- Bewust maken van het nut en noodzaak van afval scheiden.

Hoe willen we dat bereiken:

- Afvalkalender herintroduceren
- Pictogrammen en kleuren-labels gebruiken om het gebruik simpel te maken.
- Communiceren op taalniveau B1.

Dus ons advies is: Afvalinformatie verbeteren en gebruiksvriendelijk maken.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief. Het wordt makkelijker om afval te scheiden
2. Duurzaamheid	Positief door verbeterde scheiding afval
3. Financiële kosten	Deze maatregel kost geld: ongeveer € 100.000 als gevolg van post per adres naar mensen toe te sturen. Dit zijn jaarlijks terugkerende kosten.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Handig weetje: Per € 56.000 aan kosten per jaar gaat de afvalstoffenheffing met 1 euro omhoog. Dit zal iets dalen, maar de impact is wel beperkt (naar verwachting enkele kilogrammen restafval per inwoner per jaar).
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief

6. Overig

Alle containers op de milieu-eilanden hebben al pictogrammen Dit zijn de pictogrammen van het landelijk ontwerp van Rijkswaterstaat (zie plaatje hiernaast).

Maar: op ondergrondse restafval-containers en ondergrondse gft-containers (in Oosterheem) en op de mini-containers aan huis staan (nog) geen pictogrammen.

4. Afvalinformatie Zoetermeer (online)

Advies door: Amaris, Alexandra, Daphne en Diana

Probleem: Wij zien dat...

- Er is onvoldoende kennis over het scheiden van afval.
- Het taalniveau is te moeilijk in de communicatie.
- Burgers zijn onvoldoende bewust van het nut en de noodzaak van afval scheiden.

Ons doel:

- Kennis vergroten bij de burgers
- Taalniveau versimpelen in alle communicatie
- Bewuster maken van het nut van afval scheiden.

Hoe willen we dat bereiken:

- Website toegankelijker maken (in meerdere talen aanbieden).
- Informatienummer openstellen.
- Terugkoppeling van gemeente over resultaten, met regelmaat.
- Landelijke campagne afvalbeleid.
- Communiceren op taalniveau B1.

Dus ons advies is: Afvalinformatie online verbeteren!

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief
2. Duurzaamheid	Positief door verbetering afvalscheiding
3. Financiële kosten	Deze maatregel is leidt tot hogere kosten, vanwege een verhoging van het budget op communicatie binnen de begroting van afval. Door betere afvalscheiding levert deze maatregel ook wel weer geld op.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Beperkte daling van restafval per persoon.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Het huidige beleid van de gemeente is dat er gecommuniceerd wordt in Nederlandse taal. Maar: dat beleid kan gewijzigd worden.
6. Overig	Veel informatie over afval staat nu (vooral) online. Zie www.Zoetermeeraandebak.nl De informatie bestaat dus, maar deze informatie moet meer bekend gemaakt worden bij de inwoners.

5. Praat Nederlands met me!

Advies door: Anko, Jayden, Lia, Ellie, Carla, Monique

Probleem: Wij zien dat...

- Er onduidelijkheid is
- Er onwetendheid is
- Men onvoldoende weet over afval scheiden
- Men afval niet goed aanbiedt

Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat iedereen weet wat er van hen verwacht wordt d.m.v. een platform.

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door een makkelijk te vinden platform/portaal, in begrijpelijke taal voor iedereen, zoals de afvalwijzer.

Dus ons advies is: Duidelijk communicatieplan, zowel analoog als digitaal.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief
2. Duurzaamheid	Positief door verbetering afvalscheiding
3. Financiële kosten	De kosten voor deze maatregel zijn beperkt.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	De hoeveelheid restafval per persoon daalt iets (impact is wel heel beperkt)
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	<p>Veel informatie over afval staat nu al op www.Zoetermeeraandebak.nl De informatie en het communicatieplan bestaan dus, maar deze informatie moet meer bekend gemaakt worden bij de inwoners. De informatie wordt nu vooral online gedeeld, omdat veel mensen daar informatie zoeken als ze iets willen weten over afval.</p> <p>Tip: Dit advies sluit aan bij adviezen 3 en 4.</p> <p>Tip: De titel van het advies sluit nu niet zo goed aan bij het advies dat gegeven wordt (willen jullie dat er gecommuniceerd wordt in het Nederlands, of 'begrijpelijke taal voor iedereen' (zoals beschreven onder de 'hoe willen we dat bereiken'. Het advies wordt beter als duidelijk wordt wat precies bedoeld wordt met 'begrijpelijke taal voor iedereen').</p>

6. Scheiden in huis

Advies door: Gina, Jerney en Claudia

Probleem: Wij zien dat...

- Mensen geen motivatie hebben om afval te scheiden.
- Mensen niet de juiste middelen hebben om te scheiden.
- Het is nu niet makkelijk om te scheiden.
- Er te veel bij het restafval zit.

Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat mensen hun afval scheiden in (en aan huis)

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Beschikbaar stellen van een hulpmiddel, zoals een prullenbak in huis met meerdere vakken (gft, rest, PBD & papier)
- Schot in de mini container (in plaats van een extra mini container)

Dus ons advies is: Faciliteer afval scheiden in huis.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief voor wat betreft de bakjes in huis, omdat dan direct in huis het scheiden van afval gefaciliteerd wordt.
2. Duurzaamheid	Positief, omdat het advies bijdraagt aan meer afvalscheiding. Maar: Negatief voor minicontainers met schotten (zie de uitleg onder 'overig').
3. Financiële kosten	Als alle huishoudens een bak met meerdere vakken ontvangen en de gemeente dit aanschaft en betaalt, dan zijn de kosten circa €65 per bak x 57.000 huishoudens = €3.705.000 eenmalig. Deze kosten zijn een eenmalige uitgave en te betalen uit de lopende begroting <i>*(zie de lijst met 'extra uitleg voor het verschil tussen een investering en operationele uitgaven').</i> Dit betekent eenmalig een verhoging van de afvalstoffenheffing met 65 euro per huishouden.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Positief. Beperkte afname door betere scheiding.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	Dit is een heel interessant advies! Het beschikbaar stellen van een extra hulpmiddel om beter afval te scheiden, is een interessant idee. Alleen het schot in de container is erg lastig en kostbaar. Een extra schot zou betekenen dat we alle bestaande containers moeten vervangen. Ook moeten de

vuilniswagens hierop worden aangepast of opnieuw aangeschaft worden. Dit systeem met een 'duo-bak' wordt in Nederland (en daarbuiten) nog nauwelijks gebruikt en daardoor zijn de aanschafkosten van die nieuwe wagens helaas extra duur.

Er is ook een praktische uitdaging bij het gebruik van containers met een extra schot. Als één van de twee vakken vol is, moet je de container legen... Ook als het andere vak nog niet vol is. Dat is daardoor minder efficiënt en dus duurder.

De kosten voor extra prullenbak in huis met meerdere vakken voor gft, rest, PBD en papier betalen bewoners eigenlijk direct zelf, via de afvalstoffenheffing. De gemeente heeft hiervoor helaas geen eigen geld. Sommige mensen hebben al zo'n prullenbak, dus het is misschien niet nodig om iedereen een bak te geven. En sommige mensen willen misschien geen bakje van de gemeente... Er kan misschien nagedacht worden over een systeem waarbij bewoners zelf zo'n bak kunnen bestellen?

Tip: Dit advies wordt sterker als beschreven wordt wat precies bedoeld wordt met 'beschikbaar stellen'.

7. Jong geleerd, oud gedaan!

Advies door: Yu Hong, Charelle, Wilma R

Probleem: Wij zien dat...

- Mensen gemakzuchtig zijn
- Er veel onduidelijkheid is
- Gedrag moeilijk te veranderen is

Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat...

- We bewustwording al vroeg creëren zodat de noodzaak om goed afval te scheiden normaal wordt, in plaats van opgelegd omdat het moet (gewoonte in plaats van verplichting)

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door bestaande lespakketten op het basisonderwijs zo aan te passen dat er al vroeg geleerd wordt waarom we afval scheiden. Dan kan in het vervolgonderwijs hierop worden voortgeborduurd.

Dus ons advies is: Pas de lespakketten op de basisschool aan. Begin vroeg met bewustwording! Dit helpt ook anderstalige ouders.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Neutraal
2. Duurzaamheid	Positief door verbetering afvalscheiding
3. Financiële kosten	Een lespakket ontwikkelen geeft eenmalige kosten, maar die kosten zijn beperkt.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Positief, maar het directe effect is beperkt.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	De gemeente kan scholen niet dwingen om bepaalde lespakketten te gebruiken. Het voorstel heeft daarom mogelijk minder kans van slagen als scholen niet mee willen doen.

8. Pictogrammen

Advies door: Thirza, Ria L, Sonja, Farida, Jurgen, Ineke

Probleem: Wij zien onduidelijkheid over wat waarin mag.

Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat duidelijkere informatie op de container staat over welk afval in welke bak moet.

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door pictogrammen op de container te zetten.

Dus ons advies is: Pictogrammen op de containers.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief
2. Duurzaamheid	Positief door verbetering afvalscheiding en door minder vervuiling
3. Financiële kosten	Er zijn beperkte kosten (ook afhankelijk van wat in dit advies precies bedoeld wordt met containers; zie 'overig')
4. Hoeveelheid restafval p.p.	De hoeveelheid restafval per persoon daalt iets
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	Op de ondergrondse containers bij de milieu-eilanden staan al pictogrammen (zie uitleg bij advies 3). Wat wordt in dit advies precies bedoeld met containers? Ondergrondse containers of mini-containers aan huis? Het advies wordt beter als dat duidelijker wordt opgeschreven. Tip: Dit advies lijkt op / sluit aan bij advies 3.

9. Welk afval moet waar, simpel scheiden

Advies door: Thirza, Ria L, Sonja, Farida, Jurgen, Inneke

Probleem: Wij zien dat...

- Het onduidelijk is welk afval waar en/of hoe aangeleverd moet worden
- Informatie versnipperd is en/of onvoldoende beschikbaar is
- Het moeilijk is om afval te scheiden. Mensen weten niet wat waar hoort! In welke bak mag je de verpakking weggoien?

Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat...

- Informatie afgestemd wordt op doelgroep (doelgroepen op basis van leeftijd voor gebruikte media)
- Er een centraal punt is voor bron informatie
- Er een gemakkelijke leergang is tot informatie voor verschillende doelgroepen
- Er meer duidelijkheid komt om makkelijker afval te scheiden om zo hoger kwaliteit te krijgen

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Borden bij milieuparken te plaatsen met wat wel en niet aangeleverd kan worden. Deze informatie ook elektronisch beschikbaar stellen (AI)
- Chatbot/website bij gemeente maken voor vragen welk afval hoe aangeleverd moet worden. Denk hierbij ook aan gebruik van QR-codes / APP - (voorbeeld HVC)
- Producenten moeten op verpakking schrijven hoe de verpakking weggegooid kan worden

Dus ons advies is: Verbeter de inhoudelijke informatie en maak deze toegankelijk via elektronische en traditionele media.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief. Meer bekendheid bij inwoners waar welk afval in moet, verbetert het gebruiksgemak!
2. Duurzaamheid	Positief door verbetering afvalscheiding
3. Financiële kosten	De kosten van dit voorstel zijn beperkt en bestaan met name uit een ophoging van het budget voor communicatie. Dat kost dus geld, maar beter gescheiden afval levert het ook weer geld op!
4. Hoeveelheid restafval p.p.	De hoeveelheid restafval zal iets dalen.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief, maar dat producenten op de verpakking moeten schrijven hoe het weggegooid kan worden, dat is gebonden aan vooral Europese regelgeving.
6. Overig	Tip: Dit advies wordt (voor de gemeente) makkelijker en beter uitvoerbaar als de zin over wat producten op hun

verpakkingen moeten schrijven niet in het advies wordt opgenomen.

Tip: Dit advies heeft overeenkomsten met advies 3 en 4. Kijk of er ideeën zijn die kunnen worden samengevoegd, of dat er elementen zijn die (eventueel) een eigen advies verdienen.

10. Grofvuilophaal: wat een pret, grofvuil bij mijn flat (hoogbouw)

Advies door: Cynthia, Ingrid P, Dayenne

Probleem: Wij zien dat...

- Er veelvoudig grofvuil wordt gedumpt
- Onduidelijkheid bij inwoners over ophaalmoment
- De gemeente is telefonisch niet transparant over ophaalmomenten

Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat onze leefomgeving/straat schoner wordt.

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door de gemeente te vragen transparant te zijn over de ophaalmomenten over het grofvuil

Dus ons advies is: Dat de gemeente Zoetermeer transparant wordt in de ophaal frequentie/route van het grofvuil d.m.v. een ophaal kalender.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	<p>Positief: Dit advies stuurt aan op duidelijk maken wanneer gemeente het ophaalmoment heeft voor grofvuil. Dit gaat nu (altijd) op afspraak.</p> <p>Wanneer met een route gereden wordt zonder afspraak, wat in het verleden zo was, gaat het gebruikersgemak wellicht omhoog.</p>
2. Duurzaamheid	<p>Negatief. Een route rijden zonder afspraak zorgt ervoor dat minder mensen naar het zelfbrengdepot gaan. Grofvuil op het zelfbrengdepot wordt gedeeltelijk gesorteerd in bruikbare stromen. Grofvuil aan de straat wordt niet gesorteerd. Een route rijden zonder afspraak is negatief voor de duurzaamheid en leidt tot heel veel aanbod van grofvuil.</p>
3. Financiële kosten	<p>Het rijden van een vaste route kost extra geld. De huidige kosten zijn circa € 300.000 per jaar. Dit kan oplopen tot het dubbele van dit bedrag. Per huishouden stijgt de afvalstoffenheffing met ongeveer € 5 – € 8 euro.</p> <p>Door mindere resultaten op de scheiding van restafval (meer ongescheiden grofvuil) zullen daar de kosten ook toenemen.</p> <p>Op afspraak rijden is goedkoper. De gemeente hoeft dan alleen langs bij die adressen die zich hebben aangemeld. Het is niet nodig om elke straat door te rijden op zoek naar grofvuil.</p>

4. Hoeveelheid restafval p.p.	Negatief. De hoeveelheid restafval per inwoner zal toenemen bij route rijden.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Negatief. De inzameling via een route voldoet niet aan de lokale wetgeving (maar die kan gewijzigd worden natuurlijk).

De verwachte toename in restafval is in strijd met de VANG-richtlijnen om te streven naar 100 kg restafval per inwoner per jaar volgens het Landelijk afvalplan (LAP 3.0) |
| 6. Overig | Tip: Dit advies sluit aan bij advies 15. Wellicht zijn de adviezen samen te voegen? |

11. Plastic afval hoogbouw

Advies door: Thirza, Ria L, Sonja, Ineke, Farida en Jurgen M.

Probleem: Wij zien dat er te weinig spreiding mogelijkheden zijn voor plastic.

Ons doel: Wij willen bereiken dat het makkelijker wordt en dichter bij huis is

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij middels een ondergrondse container: 1 plastic, 1 restafval, 1 gft.

Dus ons advies is: Meer ondergrondse plastic containers.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief: meer mogelijkheden om te scheiden
2. Duurzaamheid	Positief door verbetering afvalscheiding
3. Financiële kosten	Investeren in de aanschaf extra ondergrondse containers en de ombouw van bestaande restafval kost geld, maar door de daling van de hoeveelheid restafval en meer gescheiden PBD zijn er minder kosten voor de verbranding van restafval en meer opbrengsten uit de vergoeding die de gemeente krijgt voor PBD.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Door betere afvalscheiding van PBD en gft daalt de hoeveelheid restafval bij hoogbouw aanzienlijk.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	Tip: Dit advies sluit aan bij advies 1! Van de ondergrondse GFT-container weten we: Inzameling van gft-afval met ondergrondse containers wordt slechts in een enkele gemeenten gedaan en leidt tot slechte kwaliteit. Inzameling met een minicontainer aan huis levert meer en betere kwaliteit gft op.

12. Van plastic scheiden dichtbij, wordt iedereen blij

Advies door: Thirza, Farida, Corrie, Sjors, Priscilla

Probleem: Wij zien dat...

- Plastic neemt veel volume in (het restafval). Mini container snel vol.
- Plastic container (milieu-eiland) snel vol. Hierdoor moet het vuil weer mee terug.

Ons doel: Wij willen bereiken dat...

- Het volume restafval afneemt
- Nog meer burgers hun afval scheiden
- Afval scheiden makkelijker wordt en dichterbij huis is

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Burgers een plastic bak aanbieden (laagbouw)
- Hoogbouw: plastic container bij de overige bakken
- Juiste ophaal frequentie toepassen

Dus ons advies is: Scheiden dichterbij ieders voordeur door middel van extra plastic bak.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief. Een container aan huis voor PBD is voor de meeste mensen meer gemak. Noodzakelijke inzamelfrequentie is 1 keer in de 2 weken.
2. Duurzaamheid	Positief: meer gescheiden plastic en minder restafval
3. Financiële kosten	Aan de ene kant moet er worden geïnvesteerd in containers, maar aan de andere kant zullen er door de daling van de hoeveelheid restafval en meer gescheiden PBD minder kosten zijn voor de verbranding van restafval en meer opbrengsten uit de vergoeding die de gemeente krijgt voor PBD. Maar... Dit advies zal alleen zorgen dat het goedkoper wordt/loont als het restafval dan ook minder vaak wordt opgehaald (zie 'overig')
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Positief. De hoeveelheid restafval zal hard dalen.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	Door extra PBD-mini-containers raken restafvalcontainers (aan huis) minder snel vol. De frequentie van het legen van de

restafval minicontainers kan dan omlaag (bijvoorbeeld naar 1 keer per 4 weken legen).

Als je restafval 1 keer per 2 weken blijft inzamelen, dan leidt dit tot meer kosten (meer voertuigen en meer medewerkers) omdat je dan ook PBD in eenzelfde week (apart) moet inzamelen.

We weten: Minicontainers aan huis leveren meer en betere kwaliteit grondstoffen op dan inzameling via verzamelcontainers.

Tip: dit advies wordt sterker als duidelijker wordt opgeschreven wat precies bedoeld wordt met 'een plastic bak' (bij laagbouw en bij hoogbouw).

13. Duurzaamheid: Goede afvalscheiding levert geld op

Advies door: Ton K., Karen, Irna

Probleem: Wij zien dat...

- Er te veel restafval per jaar is, doordat er te veel groente- en fruitafval bij het restafval zit
- Groente- en fruitafval scheiden niet aantrekkelijk is.

Ons doel: Wij willen bereiken dat de burger van Zoetermeer het groente- en fruitafval in de GFT bak gooit

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Voorlichting te geven over afvalscheiding eventueel met vrijwilligers
- Inzicht te geven over wat er met het ingezamelde groente- en fruitafval wordt gedaan
- Uit te leggen dat de afvalverwerking duurder wordt als het afval niet beter wordt gescheiden
- Gratis GFT-zakjes uit te delen

Dus ons advies is: Inwoners prikkelen door communicatie over de financiële voordelen van GFT-E afval scheiden zodat ze over de streep worden getrokken om ook dit te scheiden.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief. Meer communicatie en GFT-zakjes bieden allebei meer gemak
2. Duurzaamheid	Positief. Scheiden van GFT+e van het restafval is duurzaam. Het is de grootste component in het restafval nu.
3. Financiële kosten	Dit advies kost geld, omdat het budget voor communicatie moet worden opgehoogd. Het uitdelen van GFT-zakjes kost ook geld (aanschaf + logistiek regelen). Uiteindelijk betalen bewoners daar zelf voor, omdat dit tot een verhoging van de afvalstoffenheffing leidt.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Positief, dit zal door communicatie en betere scheiding van GFT-afval afnemen.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	Niet iedereen wil of heeft behoefte aan zakjes. Utdelen aan iedereen is kostbaar (en niet duurzaam als veel zakjes niet worden gebruikt door mensen). Composteerbare zakjes kosten in de supermarkt 1 euro voor 10 stuks.

Tip: Dit advies lijkt vooral te gaan over GF + e afval (groente, fruit en etensresten), en niet zozeer over tuinafval. Klopt dat? Zo ja, dan wordt het advies sterker door dit in het advies duidelijk te vermelden (en misschien ook in de titel?).

14. Meer druk op producenten

Advies door: Wim, Martine, Job, Emanuela, A. Elanqovan, Wilma H.

Probleem: Wij zien dat je bij supermarkten/bezorgdiensten statiegeld producten kan inleveren.

Ons doel: Ons doel is dat er meer duidelijkheid komt, om makkelijker afval te scheiden om een hogere kwaliteit afvalstroom te bereiken.

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Bezorgdiensten/supermarkt moeten zorgen voor afvalscheiding aan de bron voor alles wat zij leveren dus niet alle statiegeld producten
- In gesprek te gaan met Nutricia als grote producent in Zoetermeer

Dus ons advies is: Gemeente landelijk pleiten voor vermindering afval van producten.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Neutraal (het geeft een klein voordeel voor gebruikers als er minder producten zijn die afval geven)
2. Duurzaamheid	Onbekend (lastig om vooraf te kunnen zeggen...)
3. Financiële kosten	De kosten van dit advies zijn voor de producenten.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Zal op korte termijn beperkt dalen, maar heeft wel een groot effect op de langere termijn.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Juridisch gezien kan de gemeente kan producenten niet dwingen om minder afval te produceren. Maar: de gemeente kan zich hier bijvoorbeeld wel sterk voor maken richting partijen als de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), en daar bijvoorbeeld een motie indienen over dit onderwerp. Zo kan de gemeente het "op de agenda zetten".
6. Overig	-

15. Grofvuil verbetering

Advies door: Ton C., Agnes, Han, Marjoke

Probleem: Wij zien dat...

- Consumptiegedrag uit de hand loopt
- Dat reparatie niet altijd mogelijk is

Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat...

- Al het afval als goede grondstof wordt gebruikt
- Betere scheiding bij de bron, vooral grofvuil
- Betere samenwerking met kringloopwinkel en repair-shop

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door een dienst op te zetten om grofvuil op het zelfbrengdepot te krijgen voor betere scheiding (al niet vrijwillig of mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt)

Dus ons advies is: Betere manier van ophalen grofvuil zodat er een kostenbesparing plaatsvindt (scheiding grondstoffen)

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Het advies richt zich op grofvuil brengen bij het zelfbrengdepot. Daardoor wordt het gemak voor de inwoner iets minder.
2. Duurzaamheid	Positief. Wanneer grofvuil beter wordt gescheiden, worden meer materialen hergebruikt
3. Financiële kosten	Dit is lastig om nu te zeggen. Het advies zegt namelijk niet hoe het grofvuil precies wordt ingezameld.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	De hoeveelheid restafval zal iets afnemen. Het grofvuil wat in de wijken nu opgehaald wordt (ongeveer 50% van al het grofvuil) gaat direct zonder sortering als restafval weg (en wordt dus verbrand). Uit het grofvuil dat door mensen naar het zelfbrengdepot wordt gebracht, wordt nu wel al te recyclen materialen (zoals hout en ijzer) gesorteerd.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	Tip: Dit advies past goed bij advies 10 Vraag: Wordt met dit advies bedoeld dat de gemeente stopt met het inzamelen van grofvuil in de wijken (het vaste ophaalmoment 1 keer in de 6 weken)?

16. Hou het betaalbaar!

Advies door: Loes, Ingrid B, Jurgen K en Marienne

Probleem: Wij zien dat er veel onduidelijkheid is en weinig transparantie is over de kosten.

Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat burgers inzicht krijgen in de kosten, zodat we deze kosten kunnen verlagen dan wel gelijk kunnen houden voor de inwoners.

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- PBD-bakken aan huis
- Differentiatie en afvalinzameling: meer inzamelpunten bij ouderen.
- Betere communicatie over kosten en afvalinzameling (halfjaarlijkse brief bijvoorbeeld).

Dus ons advies is: Zorg dat eenieder beter in staat is om invloed te hebben op het individuele afvalbeheer en hier een keuze in kan maken op de wijze die bij de wijk past.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief door meer inzamelvoorzieningen te realiseren (PBD bakken). Meer inzamelpunten bij ouderen ook.
2. Duurzaamheid	Positief, want het voorstel zal leiden tot betere scheiding van het restafval, dus meer hergebruik.
3. Financiële kosten	Voor dit advies is een investering nodig in extra PBD-minicontainers aan huis en extra kosten voor communicatie. Maar daar staat tegenover: door de daling van de hoeveelheid én meer gescheiden PBD zullen er minder kosten zijn voor de verbranding van restafval en meer opbrengsten uit de vergoeding die de gemeente krijgt voor PBD-afval dat goed gescheiden wordt. De verwachting is daarom dat de kosten van de investering gecompenseerd worden door minder uitgaven voor restafval en vergoeding PBD. Maar... Dit advies zal alleen zorgen dat het goedkoper wordt/loont als het restafval dan ook minder vaak wordt opgehaald (zie 'overig')
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Positief, want dit zal dalen. Hoeveel precies is lastig te zeggen, want dat hangt af van de keuze qua systeem. Een uitbreiding van het PBD-inzameling + diftar? Of alleen PBD-inzameling?
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	Door extra PBD-mini-containers raken restafvalcontainers (aan huis) minder snel vol. De frequentie van het legen van de restafval minicontainers kan dan omlaag (bijvoorbeeld naar 1 keer per 4 weken legen).

Als je restafval 1 keer per 2 weken blijft inzamelen, dan leidt dit tot meer kosten (meer voertuigen en meer medewerkers) omdat je dan ook PBD in eenzelfde week (apart) moet inzamelen.

Invloed hebben op de kosten op basis van te maken keuzes die bij een wijk passen is zeker een optie. Maatwerk is helaas altijd duurder dan een meer generieke maatregel. Diftar (financiële prikkel) kan op individueel niveau invloed hebben op het scheidingsgedrag en de kosten.

Tip: In dit advies worden een aantal zaken gecombineerd (bijvoorbeeld communicatie en PBD-bakken). Het advies wordt sterker als dit scherper geformuleerd wordt. Suggestie: kijk bijvoorbeeld of het communicatie-element kan worden ondergebracht bij de andere adviezen over communicatie (zie bijvoorbeeld advies 3 en 4).

17. Houd afval betaalbaar!

Advies door: Paul, Sander U., Frank, Rene en Marianne

Probleem: Wij zien dat...

- Het verbranden van restafval steeds duurder wordt en de centrale overheid meer wordt belast.
- Er binnen Zoetermeer geen draagvlak meer is om meer te gaan betalen voor het afval.
- Er binnen Zoetermeer verschillende manieren zijn van afval aanbieden, dat maakt het ook duur.

*gemiddeld genomen zijn de kosten van het diftar-systeem in de gemeenten die het toepassen goedkoper.

Ons doel: Ons doel is...

- De kosten zoveel mogelijk drukken.
- Mensen te belonen voor goed gedrag.

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Het diftar-systeem in te voeren met een laag basistarief en laag tarief voor het aanbieden van restafval.
- Door goede campagnes te voeren wat diftar inhoudt. Onwetendheid wegnemen.

Dus ons advies is: Voer het diftar-systeem in voor iedereen in Zoetermeer, tegen het huidige tarief en met dezelfde frequentie van ophalen. Voer diftar in.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Kanttkening: Het invoeren van diftar moet samengaan met (of voorafgegaan worden door) een uitbreiding van de voorzieningen om diverse stromen te kunnen scheiden (met name PBD). Als dat niet gebeurt, dan levert het geen gebruiksgemak op.
2. Duurzaamheid	Positief. Bewoners zullen beter afval scheiden, omdat ze op die manier geld besparen. Dit zorgt ervoor dat er minder restafval overblijft en is daarmee duurzamer.
3. Financiële kosten	De invoering van diftar vraagt een investering, zoals het aanbrengen van nieuwe chips, containermanagement en het uitreiken nieuwe milieupassen. Maar, daar tegenover staat dat diftar zorgt voor aanzienlijk minder restafval. Naar schatting 40 kg per persoon per jaar minder restafval. Dat is een grote besparing die de investering in diftar dekt.

4. Hoeveelheid restafval p.p.

Maar: De invoering van diftar kan niet los gezien worden van een uitbreiding van de inzamelvoorzieningen... Anders worden bovengenoemde resultaten niet bereikt.

Positief, want dit daalt fors. Naar verwachting kan dit 40 kg minder restafval per persoon per jaar zijn. Dit wordt veroorzaakt door meer PBD, GFT+e en papier scheiding.

5. Voldoet aan wet- en regelgeving

Positief

6. Overig

Diftar levert betere scheiding op, maar dan moeten de inwoners wel voldoende mogelijkheden (zoals minicontainers en ondergrondse containers) hebben om het gescheiden afval (PBD, GFT+e en papier) in kwijt te kunnen.

De kosten voor het verwerken van afval zullen de komende jaren fors stijgen (verbrandingsbelasting en doorberekenen CO₂-heffing en kosten voor het ontploffen van lachgascilinders). De invoering van diftar zal leiden tot minder meerkosten.

18. Scheid (aan) je plastic!

Advies door: Xander, Rishona, Robert en Laura

Probleem: Wij zien dat...

- Plastic scheiden ingewikkeld is voor de gemiddelde Zoetermeerse burger
- PBD is het grootste probleem is qua scheiding
- Er grote verschillen in motivatie zijn om te scheiden
- Hoe meer afval er gescheiden wordt, hoe lager de kosten

Ons doel: Ons doel is...

- Betere informatievoorziening over het scheiden van afval
- Beter scheiden van plastic

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Betere voorzieningen voor het scheiden van plastic, bijvoorbeeld: een afvalbak erbij voor PBD. Bij het afval-eiland voor hoogbouw en een extra minicontainer voor laagbouw.
- Informatievoorzieningen over wat wel en niet gescheiden mag worden, bijvoorbeeld: brieven, QR-code op plastic afvalbak over wat wel en niet in de afvalbak mag
- Ophaalcyclus kan worden aangepast
- Iedere bak moet eens in de 3 weken worden geleegd

Dus ons advies is: De gemeente moet betere voorzieningen faciliteren met betrekking tot het scheiden van plastic.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief door meer voorzieningen
2. Duurzaamheid	Positief, want een uitbreiding van de voorzieningen en meer voorlichting zorgt voor meer PBD-inzameling
3. Financiële kosten	Een investering noodzakelijk. Bepaald zal moeten worden hoeveel ondergrondse containers en hoeveel mini-containers extra nodig zijn. Deze kosten worden afgeschreven over een aantal jaren. Per jaar zijn de extra kosten dus relatief beperkt <i>*(zie de lijst met 'extra uitleg voor het verschil tussen een investering en operationele uitgaven).</i> Maar dit advies leidt ook tot een jaarlijkse besparing, doordat minder restafval verbrand wordt en dankzij de vergoeding op PBD (de gemeente krijgt een vergoeding voor goed gescheiden PBD).

4. Hoeveelheid restafval p.p.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving
6. Overig

Dit advies brengt ook jaarlijkse kosten voor communicatie met zich mee, maar de besparingen zijn groter dan de investering. Positief. Gaat fors naar beneden.

Positief

Tip: Dit advies lijkt op de adviezen 1, 23 en 24.

19. Leer en doe mee

Advies door: Masrat

Probleem: Wij zien dat...

- Veel bewoners zijn zich niet volledig bewust van de (kosten) afvalstoffenheffing (AFU)
- Vaak een gebrek aan praktische kennis over afvalbeheer en kosten.
- Kost 2024
 - 1 persoon = 307,48
 - 2 personen = 344,97
 - 3 personen = 361,66→ (vaste tarief systeem)
- Kennis onbekend

Ons doel: Ons doel is...

- Bewustwording vergroten
- Inzicht in kosten
- Gedragsverandering voor minder afvalproductie

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Visuele informatiemateriaal
- Posters, flyers
- Video's plaatsen op gemeente-website met tips + kosten overzicht wanneer je dit niet doet.

Dus ons advies is: Huishoudens met veel afval specifieke informatie geven over hoe zij afvalproductie kunnen terugbrengen.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief. Meer bekendheid bij inwoners waar welk afval in moet, verbetert het gebruiksgemak!
2. Duurzaamheid	Positief effect wanneer mensen bewust zijn van de kosten, dan zal een deel van de mensen meer afval gaan scheiden.
3. Financiële kosten	Ongeveer €100.000 euro per jaar aan informatiemiddelen (video's en communicatie)
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Dit zal iets dalen, maar het effect is beperkt.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	Tip: Dit advies sluit goed aan bij de andere adviezen over communicatie (bijvoorbeeld advies 3 en 4). Zijn deze samen te voegen?

20. Kosten voor burgers

Advies door: Tommy, Daniel, Joshua, Oman, Ron S.

Probleem: Wij zien dat...

- We onvoldoende scheiden in Zoetermeer
- Er onvoldoende externe prikkel is om te scheiden
- Er onvoldoende kennis is over scheiden afval en diftar
- Diftar goedkoper is voor burgers

Ons doel: Ons doel is...

- Afvalscheiding verbeteren bij de bron
- Kosten gelijk houden of verlagen
- Meer grip op kosten afval

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Gebruiken van financiële prikkel om bronscheiding te stimuleren d.m.v. diftar
- Dit in combinatie met goede communicatie verspreiding
- Betalen per aanbieding afval, niet per gewicht
- Maximum variabel tarief invoeren

Dus ons advies is: Maak diftar de kern van betaalbaar afvalbeleid.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Kanttkening: Het invoeren van diftar moet samengaan met (of voorafgegaan worden door) een uitbreiding van de voorzieningen om diverse stromen te kunnen scheiden (met name PBD). Als dat niet gebeurt, dan levert het geen gebruiksgemak op (want dan raken de containers op de milieu-eilanden sneller vol).
2. Duurzaamheid	Positief. Bewoners zullen beter afval scheiden, omdat ze op die manier geld besparen. Dit zorgt ervoor dat er minder restafval overblijft en is daarmee duurzamer.
3. Financiële kosten	De invoering van diftar vraagt een investering, zoals het aanbrengen van nieuwe chips, containermanagement en het uitreiken nieuwe milieupassen. Maar, daar tegenover staat dat diftar zorgt voor aanzienlijk minder restafval. Naar schatting 40 kg per persoon per jaar minder restafval. Dat is een grote besparing die de investering in diftar dekt.

	<p>Maar: De invoering van diftar kan niet los gezien worden van een uitbreiding van de inzamelvoorzieningen... Anders worden bovengenoemde resultaten niet bereikt.</p>
<p>4. Hoeveelheid restafval p.p.</p>	<p>Positief. Naar verwachting kan diftar leiden tot 40 kg minder restafval per persoon per jaar. Dit wordt veroorzaakt door meer PBD, GFT+e en papier scheiding.</p>
<p>5. Voldoet aan wet- en regelgeving</p>	<p>Positief</p>
<p>6. Overig</p>	<p>Diftar levert betere scheiding op, maar zonder de uitbreiding om meer afval gescheiden in te zamelen is er een risico op vervuiling in de openbare ruimte (bijplaatsingen en dumping van afval, etc).</p> <p>Tip: Dit advies sluit aan bij advies 17.</p>

21. Eerlijke kostenplaatje

Advies door: Ria, José H., Essi, Gloria, Rahul en Astrid

Probleem: Wij zien dat ouderen incontinentiemateriaal in restafval moeten gooien

- Kleine GFT bak
- Kleine restafval bak
- Volle ondergrondse containers
- Zwervend grofvuil
- Mensen die shoppen bij restafval (dat burens jouw bak volgooien)

Ons doel: Ons doel is...

- Fabrikant van ouderen incontinentiemateriaal 1 keer per week ophalen bij de afvalinzameling Zoetermeer nadat los in ingezameld.
- Grote GFT-bak en grote restafval-bak op aanvraag
- Vaker legen ondergrondse containers
- 1x per 6 weken grofvuil gratis ophalen
- Afsluiten grijze bakken

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Communicatie vanuit de gemeente over aanmelden ophalen incontinentiemateriaal
- Door gemeente geleverde grote bakken.
- Is aan gemeente.
- Terug naar het oude grofvuil afvalkalender met een pasje op restafvalbak

Dus ons advies is: We willen een eerlijke kostenverdeling over aangeboden restafval.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief. Dit advies vraagt om meerdere inzamelmiddelen en extra aandacht voor de inzameling van luiers. Dit draagt bij aan meer gebruikersgemak.
2. Duurzaamheid	Het advies vraagt om grotere restafvalcontainers en het gratis ophalen van grofvuil. Dit draagt niet bij aan duurzaamheid. Het is negatief voor het scheidingsgedrag. Grotere GFT-containers en luiers laten ophalen draagt wel bij aan duurzaamheid.
3. Financiële kosten	De maatregelen in het advies kosten geld. Daartegenover staan bij dit advies geen grote opbrengsten (zoals bijvoorbeeld bij de inzameling van PBD). Onder aan de streep is er daarom een negatief effect als je alleen kijkt naar de financiële kosten.

4. Hoeveelheid restafval p.p.	Dit neemt niet af met dit advies. Maar: meer GFT-afval scheiden leidt wel tot minder restafval per persoon.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Het advies stelt dat de fabrikant incontinentiemateriaal moet ophalen. Dit is nog niet wettelijk vastgelegd en kan dus niet geëist worden door een gemeente.
6. Overig	<p>Een eerlijke kostenverdeling over aangeboden restafval is het principe van diftar. De problemen en doelen die in dit advies genoemd worden, gaan echter vooral over ouderen en incontinentiemateriaal. Voorzieningen voor dit probleem zijn noodzakelijk bij invoering diftar.</p> <p>Dit advies combineert heel veel verschillende problemen en oplossingen. Tip: Kijk of bepaalde elementen uit dit advies kunnen worden ondergebracht bij andere adviezen en bekijk welke elementen een eigen advies verdienen.</p>

22. Elektro afval scheiden

Advies door: Karolina, Mahdi, Marlot, Peter

Probleem: Wij zien dat er te veel elektronisch afval is wat niet gescheiden wordt. De drempel om naar grofvuil te gaan is voor veel mensen te groot.

Ons doel: Ons doel is meer gescheiden elektronisch afval.

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door het periodiek ophalen van elektro zoals dat wordt gedaan met kleding met een vooraankondiging.

Dus ons advies is: Scheiden van elektro d.m.v. ophalen (door extern bedrijf).

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief. Het wordt opgehaald, dus dat is makkelijk voor de bewoners van Zoetermeer
2. Duurzaamheid	Goed voor duurzaamheid, omdat elektrische materialen hergebruikt kunnen worden.
3. Financiële kosten	De inzameling van elektro afval door het rijden van een route kost geld. We verwachten dat de opbrengst lager is dan de kosten van zo'n maatregelen. Uiteindelijk heeft deze maatregel dus een negatief effect op de afvalstoffenheffing. Precieze kosten zijn afhankelijk van wijze inzameling en frequentie.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Daalt een beetje.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	Door de gemeente zal nagedacht moeten worden hoe de inzameling kan worden vormgegeven.

23. Gemakkelijk afval scheiden hoogbouw (ondergrondse bakken)

Advies door: Ivory, Ray, Nanouk

Probleem: Wij zien dat afval onvoldoende wordt gescheiden:

- Bakken sneller vol
- Zwerfafval
- Ongemak

Ons doel: Ons doel is...

- Betere scheiding
- Meer gemak

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Container (plastic/groen/rest)
 - Ombouwen naar plastic
 - Indicator op bak hoe vol (groen/oranje/rood)
- Voorlichting
- Vast (kwartaal) ophaalmoment (grof/overig vuil)
 - Inzamelbak
 - Achteraf scheiden

Dus ons advies is: Door minimale aanpassingen de afvalscheiding te stimuleren.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief. Dit voorstel draagt bij aan meer gebruikersgemak door meer soorten afval te kunnen scheiden bij hoogbouw.
2. Duurzaamheid	Positief. Dit voorstel zorgt voor een beter scheidingsgedrag bij bewoners van hoogbouw. Daardoor kunnen we meer grondstoffen uit het restafval halen.
3. Financiële kosten	Een investering is noodzakelijk. Bepaald zal moeten worden hoeveel ondergrondse containers extra nodig zijn en hoeveel containers omgebouwd moeten worden. Deze kosten worden afgeschreven over een aantal jaren. Per jaar zijn de extra kosten dus relatief beperkt *(zie de lijst met 'extra uitleg voor het verschil tussen een investering en operationele uitgaven). Er is een besparing van geld doordat minder restafval verbrand wordt en dankzij de vergoeding op PBD (goed gescheiden, schoon PBD-afval kan de gemeente verkopen en krijgt de gemeente dus geld voor)

4. Hoeveelheid restafval p.p.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving
6. Overig

Maar: extra grofvuil ophalen gaat extra geld kosten. Hierdoor komen de opbrengsten niet (meer) boven de kosten uit.

Positief. Dit zal zichtbaar dalen.

Positief

In het voorstel staat dat iets over grofvuilinzameling met een vast ophaalmoment. Dat betekent dat we een route moeten rijden zonder afspraak, wat minder efficiënt is. Daarbij wordt ook gezegd dat grofvuil achteraf gescheiden moet worden. Helaas is dat heel lastig als het aan de straat is opgehaald met een wagen (en al bij elkaar is gegooid in de wagen). Dit stukje uit het advies is daarom erg duur (en kan tot overlast leiden als er meer grofvuil op straat wordt gezet).

Tip: Dit advies sluit aan bij adviezen 1 en 18!

24. Gemakkelijk afval scheiden bij laagbouw (met containers)

Advies door: Ivory, Ray, Nanouk

Probleem: Wij zien dat afval onvoldoende wordt gescheiden doordat:

- Containers zijn sneller vol
- Mensen twijfelen of een plastic object bij restafval hoort
- Sommigen grijze containers blijven vaak leeg, maar andere hebben het nodig.

Ons doel: Ons doel is betere scheiding in laagbouw met gemak.

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Voorlichting
- Vast ophaalmoment (per kwartaal) voor grof/overig vuil (inzamelbak)
- Vrijwillige plastic container voor bewoners

Dus ons advies is: Door minimale aanpassingen (zie punt 3 'hoe willen we dat bereiken') de afvalstroom te stimuleren.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief door meer voorzieningen bij de inwoners.
2. Duurzaamheid	Positief voor PBD. Meer minicontainers voor PBD zorgt voor een betere afvalscheiding. Maar negatief voor grofvuilinzameling met een vast ophaalmoment. Grofvuil dat aan de straat wordt opgehaald, wordt helaas niet gesorteerd/gescheiden. Dat heel lastig als het wordt opgehaald met een wagen (en al bij elkaar is gegooid in de wagen). Bij het zelfbrengdepot wordt grofvuil wel gescheiden. Als grofvuil gratis in de wijken wordt opgehaald, wordt er veel minder afval naar het zelfbrengdepot gebracht. Ook kan het tot overlast in de wijk zorgen, als er veel grofvuil op straat staat.
3. Financiële kosten	Als grofvuil aan huis wordt opgehaald, is dat best wel duur (extra wagens en personeel en minder afvalscheiding door minder aanbod bij het zelfbrengdepot). De opbrengsten uit de extra PBD-inzameling zullen nooit de kosten voor het ophalen van grofvuil dekken.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Een betere scheiding van PBD is positief voor de hoeveelheid restafval, maar minder gesorteerd grofvuil heeft een negatief effect op de hoeveelheid restafval per persoon.

- 5. Voldoet aan wet- en regelgeving
- 6. Overig

Positief

In dit voorstel is onduidelijk wat precies bedoeld wordt met een 'vast ophaalmoment (per kwartaal) voor grof/overig vuil (inzamelbak)". Daarom kan dit advies niet zo goed beoordeeld worden.

In dit advies lijken grofvuil en plastic inzameling als onderwerp gekozen. Het advies wordt sterker als dit gesplitst wordt in twee adviezen, omdat het twee verschillende onderwerpen zijn.

Tip: Dit advies sluit (deels) aan bij adviezen 1, 18, 23 (over scheiden van PBD) en bij adviezen 15, 21 en 23 (over grofvuil).

25. Scheiden elektro-afval (elektrische apparaten)

Advies door: Peter P, Mahdi, Karolina & Marlot

Probleem: Wij zien dat er elektronisch afval belandt in restafval.

Ons doel: Wij willen bereiken dat elektronisch afval, met alle belangrijke metalen en plastics, makkelijk gescheiden kunnen worden

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Plaatsen van ondergrondse containers ten behoeve van elektro-afval zoals: föhns, shavers, tandenborstels, rookmelders, boormachines, koffiezetters enz.
- Eventueel batterijkoker integreren in ondergrondse container

*I.v.m. kosten gemeente uitvoering door extern bedrijf, zoals AVR/Renewi

Dus ons advies is: Inzamelen elektronisch afval door middel van ondergrondse containers.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief
2. Duurzaamheid	Goed voor duurzaamheid, omdat elektrische materialen hergebruikt kunnen worden.
3. Financiële kosten	Dit voorstel leidt tot kosten voor het rijden van routes, de leging van containers en de aanleg van nieuwe containers. De opbrengsten van dit advies zijn niet hoger dan de kosten, dus onder de streep zal dit voorstel een negatief effect hebben op de financiële kosten.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Daalt een beetje.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Zie overig
6. Overig	Het inzamelen van elektronisch afval door middel van ondergrondse containers is niet wenselijk in verband met brandgevaar. Gooi je bijvoorbeeld ook magnetrons en tv's in deze bak? Alles wat je erin gooit, valt 2 meter naar beneden... Tip: Dit advies lijkt veel op advies 22. Kijk hoe de adviezen kunnen worden samengevoegd/elkaar kunnen versterken.

26. Doe met kennis en gemak, afval in de juiste bak

Advies door: Fineke, Cora, Cisca, Bart en Jaleen

Probleem: Wij zien dat...

- Er veel afval naast bakken ligt.
- Er veel ongedierte is.
- Er initiatieven zijn, maar die zijn onbekend.

Ons doel: Ons doel is...

- Betere bekendheid van initiatieven.
- Minder zwerfaval.

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Themadagen/ workshops op wijk-/buurthuizen en scholen.
- Positieve teksten op prullenbakken.
- Bekendheid initiatieven (bijv. prikkers ophalen bij wijkcentra).
- Vaker legen afvalbakken op drukke punten.
- Meer afvalbakken met scheidingsmogelijkheden op drukke punten.

Dus ons advies is: Zorg voor meer bekendheid over opruiminitiatieven en voor een betere kennisoverdracht.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief. Minder volle prullenbakken, positieve teksten op de bakken en vaker legen op drukke punten dragen bij aan gebruikersgemak. Meer capaciteit beschikbaar om prullen kwijt te kunnen.
2. Duurzaamheid	Positief door verbetering afvalscheiding
3. Financiële kosten	Positief. Kosten kunnen worden gedekt vanuit het subsidieproject 'Schoon is Gewoon'.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Neutraal/neemt niet af. Zwerfvuil is een andere stroom afval dan huishoudelijk restafval p.p.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	Dit voorstel noemt bij 'wat zien we' dat er veel afval naast de bakken ligt, veel ongedierte is en dat initiatieven onbekend zijn. Een paar kleine kanttekeningen/extra toelichting daarbij: <ul style="list-style-type: none">• Afval naast bakken wordt vaak veroorzaakt door meeuwen en soms ook door mensen die statiegeldflessen zoeken. We plaatsen nu prullenbakken met een klep om dit op te lossen.

- Ongedierte komt vooral door voedselresten in de openbare ruimte die mensen achterlaten. Dit is een gedragskwestie... Dat kun je helaas niet goed oplossen met meer prullenbakken of bakken op een juiste plaats. Het gaat daarbij vooral om voorlichting.

Als dit advies wordt ingestemd, wordt dit doorgegeven aan onze collega's van een andere afdeling binnen de gemeente (die hierover gaan).

27. Geen zwerfafval in openbare ruimten

Advies door: Molly, Maddy, Arjan G, Jan V, Dorothee

Probleem: Wij zien dat er lokaal zwerfafval is, bijvoorbeeld in de buurt van scholen

Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat...

- Waar het schoon is, het schoon blijft
- De probleemgebieden worden aangepakt.

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- In kaart brengen waar de probleemgebieden zijn
- Inventariseren of daar voldoende afvalbakken zijn
- Meer toezicht

Dus ons advies is: De probleem plekken onder de loep nemen.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Niet van toepassing.
2. Duurzaamheid	Een schonere omgeving draagt bij aan duurzaamheid
3. Financiële kosten	Positief. Kosten kunnen worden gedekt vanuit het subsidieproject 'Schoon is Gewoon'.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Niet van toepassing. Zwerfvuil is een andere stroom afval dan huishoudelijk restafval p.p.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	Goed advies, maar het advies wordt sterker als nog iets duidelijker geformuleerd wordt wat precies bedoeld wordt met 'probleem plekken onder de loep nemen'. Gaat dit over handhaving en toezicht? Meer afvalbakken leiden helaas niet altijd tot minder zwerfafval. Gedragsverandering heeft groter effect. Tip: Dit advies heeft raakvlakken met adviezen 26 en 28!

28. Geen zwerfafval bij milieueilanden

Advies door: Molly, Maddy, Arjan G, Jan V, Dorothee

Probleem: Wij zien dat er zwerfafval bij de milieueilanden ligt.

- Mensen komen naar het milieueiland en zijn dus van goede wil. Ze kunnen het afval toch niet op de juiste manier kwijt.
- Gemak
- Informatie

Ons doel: Ons doel is dat er geen zwerfafval bij de milieueilanden ligt.

Hoe willen we dat bereiken: Dat doel bereiken wij door...

- Alle ondergrondse containers voor iedereen toegankelijk te maken: gele tag afschaffen
- Een grote sticker met telefoonnummer om meer op whatsapp te kunnen melden als er zwerfafval ligt op de bakken op het eiland

Dus ons advies is: Ondergrondse containers voor iedereen toegankelijk maken en milieueilanden goed bijhouden.

Reflectie door experts

1. Gebruikersgemak	Positief als ondergrondse containers toegankelijker worden en milieueilanden schoner zijn.
2. Duurzaamheid	Een schonere omgeving draagt bij aan duurzaamheid. En goed bijgehouden milieu-eilanden zorgen misschien voor meer opbrengst van gescheiden afval.
3. Financiële kosten	Extra inzet van personeel om de milieu-eilanden schoon te houden kost extra geld.
4. Hoeveelheid restafval p.p.	Positief, neemt iets af.
5. Voldoet aan wet- en regelgeving	Positief
6. Overig	De ondergrondse containers bij milieu-eilanden zijn allemaal toegankelijk zonder gele tag. We weten: Hoe meer sociale controle bij de milieu-eilanden (bijv. open ruimte/zichtbaarheid), hoe minder vervuiling.